

Ten Geleide

Met enige fierheid stellen we het achtste volume van Archeologisch onderzoek in Gent aan u voor. Opnieuw is dit een zeer rijk gevulde editie met een zeer uiteenlopend gamma van onderwerpen, soorten onderzoek alsook auteurs.

Een dergelijke publicatie, waarin de lezer deelachtig wordt gemaakt aan het zeer uitgebreide en diverse onderzoek op het Gentse grondgebied, lijkt voor ons, archeologen en bouwhistorici, telkens een noodzakelijkheid. Toegegeven, een evidentie is dit voornemen allerminst.

Hoewel we publiekswerking en informatiedeling als één van onze kerntaken beschouwen, wordt dit niet altijd als een prioriteit gezien. De plaatsen waar we onze informatie kunnen delen worden ook steeds beperkter. Dit gegeven, gekoppeld aan de steeds meer toenemende werkdruk, maakt van een publicatie voor het brede publiek toch elke keer weer een huzarenstuk. Maar het is een onderdeel van onze werkzaamheden waar we elke keer opnieuw enorm veel voldoening en appreciatie uithalen.

Tussen het zevende volume - van de persen gerold in 2015 - en het huidige is het archeologische landschap drastisch veranderd. Het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet¹ met bijhorend Onroerenderfgoedbesluit dat in werking trad in 2015 en waarvan het archeologische luik van start ging op 1 januari 2016, heeft voor een volledige ommezwaai gezorgd. En de goedgekeurde wijzigingen van 2018 - waarbij het nog even wachten is op de noodzakelijke besluiten - zetten deze ommezwaai verder.

Waar Stadsarcheologie Gent vroeger een op maat gemaakt advies voorzag per archeologisch relevant dossier, is alles nu in een duidelijk en metrisch systeem gegoten, zodat elke bouwheer - groot of klein, privaat of openbaar - die een ingreep in de bodem gepland heeft, op voorhand weet of een archeologisch traject noodzakelijk is of niet. Dit had verregaande gevolgen, ook voor de werking van Stadsarcheologie Gent. Waar we vroeger ook private projecten adviseerden, is dit nu volledig weggefallen. De private bouwheren moeten zelf instaan voor hun archeologienota en een archeologisch bedrijf onder de arm nemen alvorens hun stedenbouwkundige vergunning aan te vragen.

Stadsarcheologie Gent is niet bij de pakken blijven zitten en heeft afspraken gemaakt met de volledige Groep Gent voor het opmaken van archeologienota's en de noodzakelijke

vervolgtrajecten bij stadsprojecten. Hierbij zijn we tot een geoliede machine gekomen en is er een duidelijke afsprakenstructuur zodat alle Gentse stadsdiensten gemakkelijk de weg vinden en tijdig van een archeologienota voorzien kunnen worden. Maar deze werkwijze heeft ook voor een nieuwe werklust gezorgd, de archeologienota's zijn alle vrij lijvige studies gebleken waar diepgaand onderzoek vaak bij nodig was/is. Het merendeel van de huidige tijdsbesteding wordt dan ook momenteel gewijd aan de opmaak van deze archeologienota's. Maar laat ons zeker positief zijn. Het nieuwe decreet heeft enkele interessante bijwerkingen, en om er maar één te noemen ... werkgelegenheid. Inderdaad, archeoloog is het meest geraadpleegde beroep van het afgelopen jaar! *Booming business!* Wie had dit ooit kunnen denken?

De gewijzigde wetgeving heeft er ook voor gezorgd dat er enige terughoudendheid was op vlak van het veldwerk. Het afgelopen jaar was het dan ook op het gebied van terreinwerk iets rustiger dan gewoonlijk. Maar nu blijkt deze terughoudendheid voornamelijk een tijdelijke vertraging geweest te zijn, als gevolg van de overgang van het oude Archeologie-decreet naar het Onroerenderfgoeddecreet. Momenteel dienen de projecten waarbij er archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem moet voorzien worden zich in groten getale aan. Toegegeven, het is iets waar we als archeologen steeds naar uitkijken.

Een verandering staat echter nooit alleen. Quasi gelijktijdig met het invoeren van de nieuwe Vlaamse wetgeving, die nota bene ook voor monumentenzorg heel wat verandering teweegbracht, werd aan stadszijde besloten de diensten Stadsarcheologie en Monumentenzorg terug samen te brengen tot één dienst. Deze omschakeling lijkt eenvoudig maar heeft toch veel voeten in de aarde en is administratief geen evidentie gebleken. Hoewel beide diensten een zelfde affiniteit aan de dag leggen voor het onroerend erfgoed, zijn onze adviserende processen niet meer dezelfde als vroeger en is een afstemming op elkaar niet evident gebleken. Maar dit heeft er ons niet van weerhouden om verder samen te werken zoals we dat in het verleden ook al deden rond verschillende dossiers. De toekomst zal uitwijzen welke weg we verder bewandelen.

Wat wel al overduidelijk bleek uit het vernieuwde samengaan binnen de Dienst Monumentenzorg & Stadsarcheologie Gent is dat ons grootste raakpunt steeds de publiekswerking was en is. En dat is dan ook iets dat we blijven koesteren.

We zetten in op de kennisverspreiding; in het naar de burger brengen van de ingewonnen informatie die er bij de vele bouwhistorische studies, archeologienota's en terreinonderzoeken wordt verzameld en die zoveel meer is dan de noodzakelijke tekst binnen de administratieve processen van de Stad. Elke partikel informatie helpt mee aan het schrijven

van de geschiedenis van onze stad en dat is toch waar onze missie voor staat: samen blijven schrijven aan het verhaal van de stad!

Geert Vermeiren

Noot

1 <https://www.onroerenderfgoed.be/nl/beleid-en-regelgeving/decreten/huidige-regelgeving/>